

Sra. Manuela Garcia Romero
Consellera de Salut i Consum
Plaça d'Espanya, 9
07002 Palma

Document: recomanació
DIR3: A04038953

Assumpte: recomanació de no fumar al voltant dels centres sanitaris

L'Oficina del Defensor dels Usuaris ha rebut una queixa referent a la relaxació de l'aplicació de la normativa de no fumar al voltant d'un dels hospitals de la nostra comunitat. Aquesta queixa és, sens dubte, representativa d'un sentiment molt més ampli per part dels usuaris.

Els efectes nocius del tabac sobre la salut són, actualment, inqüestionables. Des del punt de vista de la salut totes les mesures destinades a disminuir aquest impacte són, per tant, desitjables. Així, tant les mesures per disminuir el consum del tabac com les destinades a minvar l'exposició passiva al fum del tabac són positives. Alguns estudis mostren que evitar l'exposició al fum del tabac i les mesures legislatives destinades a disminuir l'exposició passiva estan relacionades amb millores comprovables de variables de salut com són els ingressos hospitalaris per asma en la població infantil.

La Llei 28/2005, de 26 de desembre, de mesures sanitàries davant del tabaquisme i reguladora de la venda, el subministrament, el consum i la publicitat dels productes del tabac, va suposar una fita important en la política de l'Estat per a la lluita contra el tabaquisme, tant pel que fa a la prohibició de fumar en llocs públics com per les mesures encaminades a potenciar la deshabituació del tabac i a tractar d'erradicar, a mitjà i llarg termini, l'hàbit de fumar. Era una llei en defensa dels drets a la salut individual i pública, i del dret de tots els ciutadans a respirar aire net i salubre, lliure de pol·lució per substàncies nocives.

Aquesta norma va ser modificada substancialment per la Llei 42/2010, de 30 de desembre, que va ampliar la prohibició de fumar en els espais sensibles al consum del tabac, com ara els hospitals, els col·legis o els parcs, on se suposa la presència de persones amb alteracions de salut o de menors, la qual cosa

satisfieia les demandes dels ciutadans, d'acord amb el que corroboraven les enquestes oficials del moment.

Transcorreguts més de 10 anys des de l'aplicació de la Llei 42/2010, el col·lectiu de fumadors ha assumit amb notable naturalitat la prohibició de fumar en bars, cafeteries i locals d'oci nocturn, però continuen fumant al voltant dels llocs esmentats abans amb una certa impunitat. En els hospitals, la presència constant de fumadors a les portes, dins del recinte delimitat per la prohibició expressa de cartells ben visibles, és contínua. Fins i tot, els treballadors dels complexos sanitaris surten a fumar amb freqüència i exerceixen el seu hàbit sense gaire zel per al compliment de la norma.

Cal tenir en compte que durant la pandèmia de la COVID-19 es va prohibir fumar a les terrasses i fins i tot al carrer quan no es podia mantenir una distància mínima de dos metres o s'estava en moviment. Encara que el Govern de les Illes Balears va eliminar totes les mesures contra la COVID-19 en matèria de cabudes i horaris, ha mantingut la prohibició de fumar a les terrasses¹ en espera d'una nova llei antitabac del Govern central, molt més restrictiva, que continuï amb l'oposició temporal al tabac d'acord amb les recomanacions de les societats científiques.

L'article 22 de la Llei 28/2005, de 26 de desembre, disposa que els òrgans competents de les comunitats autònomes han d'exercir les funcions de control i inspecció, d'ofici o a instància de part, així com la instrucció d'expedients sancionadors i la imposició de sancions.

Amb la Llei 42/2010, fumar on està prohibit es considera infracció lleu. L'acumulació de tres infraccions lleus es considera falta greu. Aquesta Llei estipula que les infraccions lleus se sancionen amb multa des de 30 fins a 600 € i les greus, amb multa des de 601 fins a 10.000 €.

Així doncs, les comunitats autònomes són les responsables de vigilar el compliment de la Llei 42/2010, establerta dins del Conveni marc per al control del tabac, a més de tenir la competència per al desplegament normatiu de la Llei. La llei, però, no pot ser modificada en sentits menys restrictius, sinó només al contrari, atès que es tracta d'una llei de bases.

Per tot això, i a l'efecte de millorar l'aplicació de la Llei 42/2010 a l'entorn dels centres sanitaris, faig les recomanacions següents:

1. Que es faci una campanya de renovació de la senyalització de prohibició del tabac al voltant dels centres sanitaris i d'instal·lació de cartells

---

1-Acord del Consell de Govern de 25 d'abril de 2022 pel qual s'adapta el Pla de Mesures Front a la COVID-19 als termes del Reial decret 286/2022, de 19 d'abril, pel qual es modifica l'obligatorietat de l'ús de mascaretes durant la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, i se'n modifiquen alguns extrems.

informatius sobre la il·legalitat de fumar en aquest entorn, les multes a les quals s'arrisquen i la falta de civisme que suposa per a les persones no fumadores.

2. Que s'intensifiquin les inspeccions i els controls al voltant dels centres sanitaris, siguin d'ofici o per la intervenció del centre sanitari mateix quan tengui constància del problema per consolidar el costum de no fumar als voltants dels centres sanitaris.
3. Que, si és necessari, l'organisme competent dicti una instrucció específica per eliminar el consum de tabac al voltant dels centres sanitaris, de manera que no només no es perjudiqui la salut dels pacients sinó també es fomentin la salut i prevenció del tabaquisme en totes les persones que visiten aquests centres.

Palma, en la data de la signatura electrònica

La defensora dels Usuaris del Sistema Sanitari Públic

Micaela Llull Sarralde